

MAGNIFICO
ACADEMIÆ
RECTORI
VENERANDO CANCELLARIO
ANTECESSORIBUS MERITISSIMIS

QUÆSTIONES DUE MEDICÆ A SUPREMO
Aquitaniæ Senatu & Regiâ Academiâ propositæ in
Argumentum pro regiâ Medicinæ Cathedrâ vacante.

*An potio Caffé, vel decoctum foliorum Thé conferat ad sanitatis
tutelam.*

I.

SANITATEM, eam scilicet hominis constitutio-
nem, in quâ nec torquetur doloribus, nec in obeundis
vitæ muniis impeditur, aliquando prætiosum paren-
tum munus, semper laudabilis & integræ vitæ premium; à

rectâ fluidæ corporis substantiæ texturâ, & illesâ partium conformatione potissimum pendere nemo nescit. Hanc humanæ apicem felicitatis, multa esse in rerum naturâ quæ evertant, & innumera quæ illius tutelæ & conservationi providere, vitamque facere beatiorem apta sint nullus est cui, propriò experimento non fuerit comprobatum, in hunc censum referri merentur sex non naturalia vulgo dicta, quorum moderatus usus profligatam restaurat, firmat titubantem, vel firmam & constantem tuetur.

I I.

ENIM verò quò perpetuò vigeat immunis consonum est ut corpus exercitatione & Vigiliis fuscitetur, non dissipetur, somno & quiete instauretur non obtorpescat; vilibus escarum detrimentis foras extrusis; lenis aura purusque aër pulmones sanguinisque penetralia subeat. Unde anima temperetur, non diffletur, nec turbidis animi motibus repente exardescat; his omnibus adde cibi solidi, potusque ordinatam vicissitudinem, quorum perenni usu, sed intervallis & copiâ temperato, quotidiana humanæ compagis dispendia reparantur, secùs, rueret citò in præceps Microcosmi mirabilis textura eò quod discordibus uniatur Elementis, fluxilibusque principiis confletur.

I I I.

POTULENTA tamen in tuendâ valetudine principatum obtinebunt, ex eo quod facilius promptiusque corporis penetralia & recessus subire aptiora sint solidis, vitia digestionum emendent, anadosi feliciter famulentur,

& assimilationem promoveant, illorum duplex genus esse creditur. Primum eorum quæ propriè *τρωφων* & nutrientium nomen merentur, in hunc censum referimus omnis generis vina, juscula, avenacea, pitifanas, orysæ cremores, aliaque quibus magnam alibilis substantiæ copiam inesse experientia testatur. Aliud verò eorum quorum, vis præcipua in alterandis corporis liquoribus micat quamvis in ipsis particulas quasdam alendo corpori idoneas latere non negemus; talis est omnis simplicium aquarum species, Potio Caffé, & decoctum foliorum Thé.

I V.

PRIMUM ex iis liquoribus, Arabibus Turcisque familiarem, bonè dictum, conficiunt aqua & pulvis ex grano, minori fabæ non absimili concinnatus; Hoc insipidum, nullius odoris, durum & compactæ molis antè ustionem; adhibitâ autem levi torrefactione solutisque per ignem principiorum vinculis; mollius, subamarum gustui, acriusculum sed multis gratum odorem undequâque diffundit. Et aquam, cui ebullienti infundi solet, multis maculis, oleo quasi affuso distinguit; quis ergo ibit inficias, Caffé potionem satis magnâ salis volatilis acris copiâ imprægnari, quæ tamen aliquâ sulphuris volatilis portione ita mitescit, ut non mirum, si optima præstet; quid tandem de indico folio apud Japonenses & sinas domestico, quod efformando alteri liquori Thé dicto adhibetur; Hoc violæ jucundum odorem spirans, linguamque subamaro sapore afficiens, duplici constare substantiâ, unâ, pauculâ quidem, fixâ terrestrique, alterâ volatili & uberrimo sale imprægnatâ, tum analyticæ distillationes, tum duplex recensita qualitas, abunde testan-

tur; hi duo liquores, in thermopoliis venales, nova hujus sæculi inventa indè habent ut non absimiles in humano corpore effectus producant; attritas enim vires cum fœnore reparare, cerebrum impletis somni vicibus animare ad vigilias, veterno detentos excitare, crapulâ graves confer-tim à vaporibus expedire, apoplecticos præcavere insultus, imbecilliori ventriculo robur adjicere, discutere flatus, Catharros à capite, molestasque tusses leni promotâ diaphoresi à pectore potenter arcere, ~~non~~ non vulgaris notæ authorum fides & scripta testantur & innumera his potionibus assuetorum experimenta confirmant.

Ergo potio Caffé & decoctum foliorum Thé conferunt ad sanitatis tutelam.

AN VINUM FEBRICITANTIBUS

Concedendum.

I.

HOMINEM, superbum æque ac caducum Animal, tam innumera morborum semina & idæ circumstant, tantaque mala undique circumstrepunt, ut totus à naturâ morbus sit, aliquando prius æger quam natus, cujus veritatis fidem facit uxoris gorgiæ Historia quæ filiam peperit ulcus habentem in Coxâ; in illâ tamen ærumnarum & calamitatum segete, nulla est febre communior lues, cujus latius pateat imperium, & frequentius corpora nostra soleat infestare, paucissimos enim affectus videre est quorum antesignana non fuerit, vel fidelis achates, hæc enim in omnes naturas, ætates, viros, mulieres, pueros & senes indiscriminatim grassatur nullâ habitâ regionum & temporum ratione; inde fluxit adagium, neminem sine febre mori.

II.

RATIONEM ejus formalem & essentiam statuerunt Medicinæ principes in calore præter naturali cor urente indeque per omnia vasa diffuso; recentiores medici in pulsu sine causâ manifestâ frequente, Chymici in fermentatione totius massæ humoralis auctâ ideoque præternaturali. Febrium multiplex genus saniores Medici norunt, unum ma-

B

signarum quod typhoides, hepyalas, purpureas, & pestilentiales includit; Alterum simpliciter continuarum quod ephemeras & putridas; Ultimam verò intermittentium quod quotidianas, tertianas, quartanas aliasque ex iis duplicatis vel triplicatis adunatas continet, singulae variis distingui solent symptomatibus, quorum alia cerebrum, ut deliria, phrenitides, sopores, infestare solent, alia vitalem arcem aggrediuntur ut difficilis respiratio & pulsus inordinatus, multa visceribus nutritiis inhaerent, ut vomitus, nausæ, Cardialgiæ, alui fluxus, colici dolores; nonnulla in habitu & extremis Corporis partibus sedent, ut Rigores, sudores frigiditates extremorum; quæ omnia si fugacia sint, ad levis prædicationem temporis urgentia, interpolatas febres, hæcque ut plurimum periculi expertes arguunt; si verò firmiter in corpore fixa febres perennes, continuas, easque periculosae plenas alex cordatus doctor pronuntiabit.

I I I.

FRUSTRATA horum omnium Symptomatum & febrium causas aliundè deduces, quàm ex variis in rerum sex non-naturalium usu commissis erroribus & delictis; Ex aëre scilicet, si insalubris sit, heterogeneisque miasmatis inquinatus; Ex cibo & potu, si qualitate, copiâ, & intempestivo ingerendi tempore labem contraxerint; Ex nimis vel parum exercitato corpore; Ex somno intempestivo & diuturniori, & Vigiliis pertinacibus; ex retentis diutius inutilibus excrementis, utilibus verò copiosius excretis; denique ex immoderatis & sapientiæ regulas excedentibus animi pathematibus, quorum insultu miserum hoc corpus infinita patitur legè unionis, quàm naturæ author animam inter ejusque carcerem collocavit.

I V.

PARUM febricitanti prodesse doctoris sagacitas in distinguendâ febris, quâ præmitur, naturâ & indole, nisi cognitis agendorum insinuationibus, eâdem in investigandis remediis sagacitate & solertiâ uteretur; omnes implet multa remediorum suppellex generalium, sanguinis missionis scilicet & purgationis? Particularium sive alterantia sint Cardiaca, & specifica propriè dicta; sive nutrientia ut Vinorum omnè genus quòd multiplex est. Cereale ex cere^{rio} frugibus hordeo, avenâ, frumento conflatum, Pomaceum factâ ex Pomonæ donis expressione; Vinum denique propriè & *κατὰ ἐξοχὴν* Dictum sive succus ex uvis maturis expressus, Bacchi Nectar & terræ sanguis. Hoc sanum hominem, si modum in usu seruet, multis beare commodis certum est, Coctionem promovet, nutritioni confert, robur Corpori & hilaritatem animo infundit secus accidit febricitantibus; excepto enim Animalium sanguine, liquorem omnem effervescentiâ superare creditur ex eò quòd in nullo, principiorum fermentescentium, spirituum scilicet, salis & sulphuris uberior copia reperiatur, mirari ergò non subest, si cùm tanto particularum heterogenearum penu. Præter hanc quam solidis partibus labem ex iteratis fermentationibus affigere solet. In sanguine moveat incendia, seditiones & tumultus excitet in regimine Animali, excandescantias denique febriles augeat.

Ergò Vinum febricitantibus non Concedendum.

A S S E R T I O N E S.

MOrbi Arte Medicâ præcaveri possunt.
Pleuritidi Purgatio.

Dissenterix hypocacuana non specificum.

In ascite punctura mortem accelerat.

Contumacibus morbis emeticum.

Artriticis lactis usus.

Ad mictionem nulla est vesicæ Sphincteris Actio.

Febres intermittentes aliquando Lethales.

Sudor est excretio naturalis.

Narcotica in dysenteriis non semper tuta.

*Harum Thesium veritatem, Deo favente, tueri conabitur
MARCUS-ANTONIUS MODERT, Doctor aggregatus,
Consiliarius & Medicus hujus Civitatis Regius, Academiae
Alumnus, in publicis Medicorum Scholis, die Decembris
Anno 1702. horâ post meridiem secundâ.*

B U R D I G A L Æ,

Apud GUILLELMUM BOUDE', Typographum & Bibliopolam,
viâ Jacobeâ propè Forum. 1702.